

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

II НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

БЕЗПЕЧНА, КОМФОРТНА ТА СПРОМОЖНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

(міжнародна науково-практична конференція)

16-18 жовтня 2024

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Дніпро
2024

УДК 332.12-049.5 (1-07) (477)

БЗ9

Голова оргкомітету:

Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ – ректор Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», професор.

Міжнародний форум «Безпечна, комфортна, спроможна, територіальна громада» - 2024: матеріали міжнар. конф., 16-18 жовтня 2024 р., м. Дніпро. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2024. – 362 с

У виданні наведено результати теоретичних і експериментальних досліджень з різних аспектів діяльності територіальних громад, наслідків воєнних дій, безпеки життєдіяльності, будівництва, розподілення електроенергії, гірництва, екології, освіти.

Матеріали збірки призначені для наукових і інженерно-технічних працівників, які спеціалізуються у названих вище напрямках господарської діяльності територіальних громад.

ISBN 978-966-934-525-7

© Колектив авторів, 2024

© НТУ «Дніпровська Політехніка»,
2024

РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ЗАГАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ <i>Меньшикова О. В., Дзюба Л. Ф., Кусій М. І., Чмир О. Ю.</i>	242
«НОВИЙ ЛОКАЛІЗМ» В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЙ СУСПІЛЬСТВА <i>Миргородська М. С.</i>	245
НАДАННЯ ПУЛЬМОНОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ ГРОМАДИ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ БЕЗПЕКИ <i>Моїсєєва Л. В.</i>	248
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ <i>Мусієнко А. С., Гайдученко С. О.</i>	251
СТРАТЕГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ ЗАДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД <i>Пастух К. В.</i>	254
ФОРМУВАННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХІДУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В СИНХРОНІЗАЦІЇ З «ІНТЕГРАТИВНИМ МІЖТЕОРЕТИЧНИМ ЗБАГАЧЕННЯМ» м. САДРІ, А. АРІСТІДУ ТА Д. РАВАЗІ <i>Першина Н.Г.</i>	257
ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД <i>Ребрик М. Ю.</i>	261
ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ОСНОВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ: НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ <i>Романов Р. О.</i>	264
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГРОМАД <i>Сахарова К. О.</i>	267
СИСТЕМА ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ГРОМАД <i>Сергєєв С.</i>	270

УДК 72.051.8; 365.6, 351.862.4

**РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ЗАГАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ***Меньшикова О. В., к.ф.-м. наук, доцент**Дзюба Л. Ф., д.т. наук, професор**Кусій М. І., к.пед. наук, доцент**Чмир О. Ю., к.ф.-м. наук, доцент**Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Національні системи оцінювання ризиків і загроз як на загальнодержавному, регіональному так і місцевому рівнях функціонують у багатьох країнах світу [1]. Вони дозволяють виявляти небезпечні тенденції та загрози для безпеки, а також уразливості в державі та суспільстві. Інформацію про ризики використовують уповноважені державні органи для прийняття рішень щодо формування відповідної політики, планування заходів із підвищення рівня готовності до широкого спектру загроз, розвитку необхідних спроможностей, а також ефективного розподілу ресурсів.

У розробленій методиці загального оцінювання ризиків надзвичайних ситуацій у територіальній громаді України запропоновано розглядати згідно з Кодексом цивільного захисту України [2] надзвичайні ситуації та небезпечні події техногенного, природного та соціального характеру. Небезпечною подією є подія, у тому числі катастрофа, аварія, пожежа, стихійне лихо, епідемія, епізоотія, епіфітотія, яка за своїми наслідками становить загрозу життю або здоров'ю населення чи призводить до завдання матеріальних збитків. Надзвичайною ситуацією є обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

Відповідно до [3], ризиком вважають комбінацію ймовірності заподіяння шкоди і тяжкості (впливу) цієї шкоди. Оцінювання ризиків виникнення небезпечної події є необхідним елементом управління ризиками виникнення надзвичайної ситуації. Завданням такого управління є виявлення загроз та можливих негативних наслідків небезпечних подій, оцінка можливостей для їх запобігання або мінімізації; визначення доцільності запровадження превентивних (профілактичних) заходів залежно від витрат на їх реалізацію у співвідношенні до обсягів можливих втрат (збитків) з урахуванням витрат на страхування тощо.

Розроблена методика загального оцінювання ризиків виникнення небезпечної події у територіальній громаді відповідає ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 «Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику» [4], містить ідентифікацію, аналіз та оцінювання ризиків. Особливістю методики є врахування сумарного негативного впливу небезпечних подій, які систематично виникають на території громади. Методика є практично орієнтованою, доступною для реалізації завдань управління ризиками виникнення небезпечних подій місцевими органами самоврядування.

З метою ідентифікації ризиків виникнення небезпечних подій у територіальній громаді укладається реєстр (перелік) небезпечних подій територіальної громади. Підґрунтям для укладання такого реєстру є ДК 019:2010 Класифікатор надзвичайних ситуацій [5], особливості (географічні, економічні, управлінські тощо) територіальної громади та кращі світові практики [1].

Підґрунтям для аналізу та оцінювання ризиків є статистичні дані щодо небезпечних подій та надзвичайних ситуацій, які відбувалися у минулому у разі наявності достовірної статистичної інформації для території громади, області та/або України загалом та експертної оцінки спеціалістів у разі недостатньої інформації про небезпечні події за відсутністю статистичних даних.

Реєстр небезпечних подій територіальної громади може бути доповнений та уточнений за результатами аналізу небезпечних подій, які виникли або можуть виникнути у майбутньому у територіальній громаді. Аналіз ризиків виникнення ідентифікованих небезпечних подій у територіальній громаді полягає у визначенні ймовірності виникнення цих подій і тяжкості їх впливу. Ймовірності та тяжкості впливу поєднують для оцінки рівня ризику небезпечних подій у матриці ризиків.

Матриця є зручним інструментом для візуалізації якісної (двовимірної) оцінки

ризиків у сфері життєдіяльності мешканців територіальної громади та є підґрунтям для оцінки стійкості територіальних громад, визначення пріоритетності завдань та ресурсів для попередження виникнення небезпечних подій та зменшення їх негативних наслідків.

Перелік посилань:

1. Національні системи оцінювання ризиків і загроз: кращі світові практики, нові можливості для України: аналіт. доп. / [Резнікова О.О., Войтовський К.Є., Лепіхов А.В.]; за заг. ред. О.О. Резнікової. Київ: НІСД, 2020. 84 с.

2. Кодекс цивільного захисту України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст. 458. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 15.11.2022).

3. ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. – [на заміну ДСТУ 2293-99; чинний від 2015-05-01]. Київ: Мінекономрозвитку України, 2015. 16 с.

4. ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013. Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (ІЕС/ISO 31010:2009, IDT). – [уведено вперше, чинний від 2013-12-11]. Київ: Мінекономрозвитку України, 2015. 73 с.

5. ДК 019:2010. Класифікатор надзвичайних ситуацій. – [чинний від 2011-01-01]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va457609-10#Text> (дата звернення: 15.11.2022).